

Սոյն երգումը կ'ընեն անէծքովը հան-
գերձ՝ նաև թէ որ երկու ազգ իրարու
մէջ օգնութեան դաշինք դնեն : Բայց
առանձնականաց մէջ որ ըլլայ այդպիսի
դաշինքներ, շատերը ստակն առնելէն ե-
տե՛ գրեթէ ամենևին փոյթերնին չը-
լար խոստմունքնին պահելու, որովհե-
տե մտքերնին դրած են թէ այն քուրմը
որուն դիմաց երգում ըրին՝ կրնայ այն
պարտաւորութենէն արձրկել զիրենք :
Սակայն այդ սեւերը փորձով տեսնելով
թէ ասով պուխ ելլելու բան չէ՝ ճարր
գտած են, ու կ'ուզեն որ քուրմն ալ միշտ
երգման ըմպելիքը խմէ, ու երդնու ատ
տեսակ ազատութիւններ չտարու :

Տեսնենք հոս Սատակասքարի բնակ-
չաց գործածած երգման անլուծանելի
կերպը . հրացան ու գեղարդ մը կը դնեն
գետնին վրայ, և ասոնց չորս կողմը դաշ-

նակցութիւն ընող երկու կողմերուն
նուիրակները կը կենան . հոն երկայն
բարակ իրենց պատուոյն վրայ խօսե-
լէն ետքը՝ « Թէ որ դաշանց պայման-
ներուն վրայ չկենանք, կ'ըսեն, հրացա-
նին մէջ դրուած գնտակը գլխերնուս
մէջ անցնի, գեղարդին երկաթը սըր-
տերնիս խոցէ, շուն դառնանք, կոկոր-
դիլոսները ուտեն զմեզ » : Ետքը ինն
անգամ այս զէնքերուն վրայէն կ'ան-
ցնին, ու ծայրերնին կը պագնեն . և այս
կերպով խաղաղութիւն կը հաստատուի :

Եւս ամէն բազմութիւ հին ու նոր
երգման ձևերը որչափ որ ալ իրարմէ
տարբեր ըլլան՝ բայց ամենէն ալ յայտնի
կ'իմացուի հեթանոսաց երգման տուած
պատիւն ու պատկառանքը . և ահա աս
ալ մեծ ապացոյց մի է խօսքերնուս սկիզ-
բը դրած ճշմարտութեանը :

ԲԱՆ ԱՍՏԵ ՂԾ ՈՒ ԹԻՒՆ

Աղօթք երկիրին

Ահա սընդուս գեղապանծ
Եւ յամրաբայլ և տրխուր
Գտղանք ամէն 'ի կաղաղ .

Աստղալից բօնայ յեթեր ,
Ըզհեա նորին գայ գիշեր .
Հանգիցն լըռին և խաղաղ

Ծով և երկիր համօրէն :

Այլ հսկողաց ճաճանչէ
Յորժամ կուսանքն առ Աստուած
Եւ 'ի հովիտ հանգարտիկ

Առկայծեալ ճըրտպն 'ի լոյս՝
Ասէն փոփոխ ըզՍաղմն .
Սևասրբեմն լըռիկ .

Հառաչէ լայ ուղիսօրէն :

Յիմարութեանն 'ի հասակ
Գիշերայն նենգեաց զամոլս .
Արդ հառաչէ, և մերթ լայ .

Անպատկառ, անպորոյն ,
Շաղախեաց ըզձեռս յարիւն .
Առ Աստուած գոչէ « Մեղայ » ,

Եւ Աստուած շնորհէ զմեղանս :

Ո՛հ երանի տամ ես այնց՝
Զի ստուերաց ոչ խըռովին
Այլ զերգ մանուկ նորածին

Որք կացին յանմեղ 'ի կեանս ,
Ոչ յերկիւղէ ինչ պակեան .
Քունէ յիւր մօրն 'ի ծոցին .

Անգ հանգիցեն յաւիտեանս : . . .

Ամբարըշտաց 'ի գըլուխ
Ոչ 'ի տրտունջ ես լուծայց
Այլ գըժոխոց 'ի ժանիս

Թէ իջուացես զանուշ քուն ,
Զի դատաւոր տէր ես դուն .
Յաւէժ լըքմանն արժանիս

Մի արացես, Տէր, գնոսին .

Հեղ գու 'ի սիրտս նոցա
Եւ զանուրջս մահագոյժ

Ըզարամութիւն անասհման ,
Եւ զարհաւիրս խօջական .

Ձի 'ի փախչելէք յաջոյդ

'ի 'ի ցամանէդ , փոյթ ընդ փոյթ

Շաւիղ ցուցես մորսին :

Լուր արտասուաց աղքատին
Թեթևացո՞ գու , ո՞վ Տէր ,
Գուռողին ցամանն ըզհուր

Եւ ծանր ըզբեան 'ի յուսոց
'Դ որով ընկճի 'ի ցաւոց .
Շիջուացես խոնարհ 'ի ջուր .

Որ բորբոքի զերթ հրատ :

Անմըխիթար , դու , այրւոյն
Մի բացցէ նախ քան զարեդ՝
Որքն՝ հայցելով ըզհաց իւր

Կափուացես ըզբիբ աչաց ,
Ըզծովացեալն յարտասուաց ,
Յօղագին յարտօսր 'ի ջուր ,

Ձոր երբեմն ունէր առաս : —

Մառախլապատ 'ի մըլձան
Որպէս 'ի լուռ անտառէն
Կաց գու , մոլիդ , կաց անգէն

Գու որ տաս մարդոյ աւար ,
Սովալլուկ դայլ քանասար ,
Յերկնառաք հարեալ շանթէն

Մըրըրկէն հարեալ 'ի դող .

Վ ըրիժառուն անողոք
'Երկեր արեամբ դու զերկիր
Ի շերիմդ անագորոյն

Ձհերացդ կալեալ կաշկանդէ ,
Պատուհասիդ փայտ անդ է .
Գրեսցի արեան 'ի գոյն .

“ Եղբարք Սպանեալն և Սպանողն , :

Ա՛հ , է՛րբ իցէ զի բարձցի
'Դ համայն Եւրոպ նըշմարեմ՝
Մին մեռանի , այլք հեծեն ,

Անողորմ այս սովորոյթ ,
Արեան վըտակս յորդապտոյս .
Այլ ընձիւղել յարենէն

Ոչ բնաւ տեսի ըզբարին :

Խաղաղութիւն դու կամիս
Արա զի վաղ մեզ հասցեն
Յոր զովացեալ արեան վրէժ

Եւ ոչ ըզհեռ , բարձրեալ Տէր՝
Երջանիկ գարուն օրեր ,
Լիցին մարդիկ հեղբ՝ յաւէժ

Որպէս գու եագ 'ի յերկին :

Ի խաւարչախն կապարանս
Ձի 'ի կոճեղս ու 'ի շղթայս
Ողորմելիքըն թըշուառք՝

Ծագեա ըզյոյս երջանիկ ,
Գէթ նընջեսցեն հանդարտիկ
Ձորս ամբարիշտ ճոխքըն չարք

Աձին զնոսա յայն ուզին :

Անհաստատ ալեաց միջի
Պանդուխտ նրժգեհն անցաւոր
Դու գիւրեսցես հիւանդին

Ուղղե՛՛ւ ըզղեակ վաստակեալ ,
Անձին գըտցէ հիւրընկալ .
Որք 'ի խըշտիս աստանդին ,

'Ի որք փետրալից յանկողին :

Ի հիւղս խոնարհ տացես ինձ
Այլ հըսկեսցես դու , ո՞վ Տէր ,
Ձ' 'ի նորափայլ յարշալոյս՝

Խոնջեալ մարմնոյս սակաւ նինջ ,
Պահել ըզսա սուրբ և ջինջ .
Որպէս հոտ ծաղկանց 'ի բոյս .

Ելցեն աղօթք իմ առ քեզ .

Այլ թէ մահուն ժանտ խորչակ
Եւ թէ ոչ ևս յաւելցեն
Յոյց ինձ ժրպիտս ընդ ողբոցս .

Հարուլ զոգիս կայ 'ի շուրջ .
Աչք իմ բանալ 'ի լոյս լուրջ ,
Եւ յաղթական ձայնս երգոց

Ընդ հաւատոցրս մրմունջ :

ՅՈՎՍԷՓ ՊՈՐԿԻ

Խրաբանչիւր տուն քերթուածիս պատկանի առ մի մի տուն բնագրին և է նոյնատող ,
նոյնովանկ , և ըստ կարգի յանգացն նմանովերջ խտալականին :